

به نام خدا

من کامل روایت عنوان بصری با ترجمه آن

این روایت از حضرت امام جعفر صادق علیه السلام منقول است، و علامه مجلسی در کتاب «بحار الانوار» ذکر نموده است؛ و چون دستور العمل جامعی است که از ناحیه آن امام همام نقل شده است، ما در اینجا عین الفاظ و عبارات روایت و به دنبال آن ترجمه اش را بدون اندک تصرف ذکر می‌نماییم تا محبّین و عاشقین سلوک إلى الله از آن بهره مند گردند:

۱۷- أَقُولُ: وَبَدَتْ بِفَطْنَةِ شَيْئِنَا الْبَهَائِيِّ قَدَسَ اللَّهُ وُحْدَةً مَا هَذَا لَفْظُهُ:
قَالَ الشَّيْئُ شَمْسُ الدِّينِ مُهَمَّدُ بْنُ مَكِّيٍّ: نَقَلْتُ مِنْ فَطْنَةِ شَيْئِنَا الْبَهَائِيِّ (مِمَّا أَمْهَى اللَّهُ، عَنْ عِنْوَانِ الْبَطْرِيِّ؛ وَ كَانَ
شَيْئًا كَبِيرًا قَدْ أَتَى عَلَيْهِ أَبْيَجُ وَ تَسْعُونَ سَنَةً).
قال: كُنْتُ أَمْتَلِفُ إِلَى مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ سِنِينَ. فَلَمَّا قَدِمَ بَعْضُ الْمَادِقِ عَلَيْهِ السَّلَامُ الْمَدِينَةَ افْتَلَفْتُ إِلَيْهِ، وَ أَمْبَيْتُ أَنْ
ءَاهْدُ عَنْهُ كَمَا أَهَدْتُ عَنْ مَالِكِ.

- میگویم: من به خط شیخ ما: بهاء الدین عاملی قدس الله روحه چیزی را بدین عبارت یافتم: «شیخ شمس الدین محمد بن مکی (شهید اول) گفت: من نقل میکنم از خط شیخ احمد فراهانی رحمه الله از عنوان بصری؛ و وی پیرمردی فرتوت بود که از عمرش نود و چهار سال سپری میگشت.» او گفت: «حال من اینطور بود که به نزد مالک بن انس رفت و آمد داشتم. چون جعفر صادق علیه السلام به مدینه آمد، من به نزد او رفت و آمد کردم، و دوست داشتم همانطوریکه از مالک تحصیل علم کردہام، از او نیز تحصیل علم نمایم.» فَقَالَ لِي يَوْمًا: إِنِّي رَأَيْتُ مَطْلُوبًا وَ مَعَ ذَلِكَ لَيْ أَوْلَادٌ فِي كُلِّ سَاعَةٍ مِنْ عَانِيَ اللَّيْلِ وَ النَّهَارِ. فَلَا تَشْغُلْنِي عَنْ وِرْدِيَا وَ فُذْ
عَنْ مَالِكِ وَ افْتَلِفْ إِلَيْهِ كَمَا كُنْتَ تَفْتَلِفْ إِلَيْهِ.

پس روزی آنحضرت به من گفت: «من مردی هیستم مورد طلب دستگاه حکومتی (آزاد نیستم و وقتی در اختیار خودم نیست، و جاسوسان و مفتشان حکومت خلیفه عباسی مرا مورد نظر و تحت مراقبت دارند). و علاوه بر این، من در هر ساعت از ساعات شباهه روز، اوراد و اذکاری دارم که بدانها مشغولم. تو مرا از وردم و ذکرم باز مدارا و علومت را که میخواهی، از مالک بگیر و در نزد او رفت و آمد داشته باش، همچنانکه سابقًا حالت اینطور بود که به سوی وی رفت و آمد داشتی.» فَاغْتَمَمْتُ مِنْ ذَلِكَ، وَ فَرَمِيْتُ مِنْ عِنْدِهِ، وَ قُلْتُ فِي نَفْسِي: لَهُ تَفَرَّسَ فِي فَيْدَا لَمَّا عَنِ الْإِفْتَلَافِ إِلَيْهِ وَ الْأَفْدَعْ عَنْهُ.
فَدَمَلْتُ مَسِيمَدَ الرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَتُ عَلَيْهِ، ثُمَّ رَجَعْتُ مِنَ الْغَدِ إِلَى الرَّوْضَةِ وَ سَلَّيْتُ فِيهَا (كَعْتَيْنِ وَ
قُلْتُ: أَسْأَلُكَ يَا اللَّهُ يَا اللَّهُ أَنْ تَحْكِمَ عَلَيَّ قَلْبَ بَعْثَرٍ، وَ تَرْقِيَنِي مِنْ عِلْمِهِ مَا أَهْتَدَيْتُ بِهِ إِلَى صِرَاطِكَ الْمُسْتَقِيمِ!»

پس من از این جریان غمگین گشتم و از نزد وی بیرون شدم، و با خود گفتمن: «اگر حضرت در من مقدار خیری جزئی را هم تفرض می‌نمود، هر آینه مرا از رفت و آمد به سوی خودش، و تحصیل علم از محضرش منع و طرد نمی‌کرد.»

پس داخل مسجد رسول الله صلی الله علیه و آله شدم و بر آنحضرت سلام کردم. سپس فردای آن روز به سوی روضه برگشتم و در آنجا دو رکعت نماز گزاردم و عرض کردم؛ ای خدا! ای خدا! من از تو میخواهم تا قلب حعفر را به من متمایل فرمائی، و از علمش به مقداری روزی من نمایی تا بتوانم بدان، به سوی راه مستقیم و استوارت راه یابم!

وَ رَجَعْتُ إِلَى دَارِي مُعْتَمِدًا وَ لَمْ أَمْتَلِفْ إِلَى مَالِكِ بْنِ أَنَسٍ لِمَا أَسْرَبَ قَلْنِي مِنْ مُبْ بَعْثَرٍ.

فَمَا فَرَجَتْ مِنْ دَارِي إِلَّا إِلَى الصَّلَوةِ الْمَكْتُوبَةِ، هَذِهِ عِيلَ صَبَرِي.

فَلِمَّا ضَاقَ صَدْرِي تَنَحَّلَتْ وَتَرَدَّيْتُ وَقَصَدْتُ جَهَنَّمًا، وَكَانَ بَعْدَ مَا صَلَّيْتُ الْحَصْرَ.

و با حال اندوه و غصه به خانه‌ام باز گشتم؛ و بجهت آنکه دلم از محبت جعفر مالامال و سرشار گردیده بود، دیگر نزد مالك بن أنس نرفتم. بنابراین از منزلم خارج نشدم مگر برای نماز واجب (که باید در مسجد با امام جماعت بجای می‌آوردم) تا به جائیکه صبرم تمام شد.

در اینحال که سینه‌ام گرفته بود و حوصله‌ام به پایان رسیده بود تعلیم خود را پوشیدم و ردای خود را بر دوش افکندم و قصد زیارت و دیدار جعفر را کردم؛ و این هنگامی بود که نماز عصر را بجا آوردم.»

فَلَمَّا مَضَرْتُ بَابَ دَارِهِ اسْتَأْذَنْتُ عَلَيْهِ، فَفَرَجَ حَادِهُ لَهُ فَقَالَ: مَا هَاجَبْتُ؟!

فَقُلْتُ: السَّلَامُ عَلَى الشَّرِيفِ.

فَقَالَ: هُوَ قَائِمٌ فِي مُصْلَاهٍ. فَبَكَسْتُ بِمَذَاءِ بَاهِهِ. فَمَا لَيْسَتُ إِلَّا يَسِيرًا إِذْ فَرَحَ حَادِهُ هَقَالَ: أَدْفَلْ عَلَى بَرَكَةِ اللَّهِ. فَدَفَلَتْ وَشَلَمَتْ عَلَيْهِ. فَرَدَ السَّلَامَ وَقَالَ: أَخْلَسْتَ غَمَرَ اللَّهُ لَكَ

«پس چون به در خانه حضرت رسیدم، اذن دخول خواستم برای زیارت و دیدار حضرت. در اینحال خادمی از حضرت بیرون آمد و گفت: چه حاجت داری؟! گفتم: سلام کنم بر شریف.

خادم گفت: او در محل نماز خویش به نماز ایستاده است. پس من مقابل در منزل حضرت نشیستم. در اینحال فقط به مقدار مختصری درنگ نمودم که خادمی آمد و گفت: به درون بیا تو بر برکت خداوندی (که به تو عنایت کند). من داخل شدم و بر حضرت سلام نمودم. حضرت سلام مرا پاسخ گفتند و فرمودند: بنشین! خداوند بیامرزد! فهمکنست، فاطمه، ملکه، ثم رفع آلسه، و قال: أَلَهُ مَنْ؟

قُلْتُ: أَنْهُ عَنْدَ اللَّهِ!

فَإِنَّمَا تَنْهَىٰ اللَّهُ عَنِ الْمُسَبَّبِيْنَ مَا مَسَّا لَهُمْ

فَقُلْتُ فِي نَفْسِي: لَمْ يَعْلَمْنَا مِنْ زَيَّاتِهِ وَالْتَّسْلِيمِ غَيْرُ هَذَا الدُّعَاءُ لِكَانَ كَثِيرًا.

پس من نشستم، و حضرت قادری به حال تفکر سر به زیر انداختند و سپس سر خود را بلند نمودند و گفتند: «کنیه ای چیست؟!»

گفتم: «أبوعبدالله (پدر بندۀ خدا)!»

حضرت گفتند: «خداوند کنیهات را ثابت گرداند و تو را موفق بدارد ای ابوعبدالله! حاجت چیست؟!» من در این لحظه با خود گفتم: «اگر برای من از این دیدار و سلامی که بر حضرت کردم غیر از همین دعای حضرت هیچ چیز دیگری نباشد، هرآینه بسیار است.»

فَقُلْتُ: سَلَّتُ اللَّهُ أَنْ يَعْطِفَ قَلْبَكَ عَلَىٰ، وَ يَرْفَقَنِي مِنْ عِلْمِكَ. وَ أَرْجُو أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَجَابَنِي فِي الشَّرِيفِ مَا سَأَلْتُهُ.
فَقَالَ: يَا أبا عَبْدِ اللَّهِ! لَيْسَ الْحِلْمُ بِالْحَلْمِ؛ إِنَّمَا هُوَ نُورٌ يَقْعُدُ فِي قَلْبِ مَنْ يُرِيدُ اللَّهُ تَبَارِكُ وَ تَعَالَى أَنْ يَهْدِيهِ. فَإِنْ أَرَدْتَ
الْحِلْمَ فَاتَّلِبْ أَهْلًا فَرِزْقًا، نَفْسَكَ مَقْنِقَةً الْعُمْدَةَ، وَ اطْلُبْ الْحِلْمَ بِاسْتِعْمَالِهِ، وَ اسْتَفْهِمْ اللَّهَ تَبَارِكُ وَ تَعَالَى!

«سیس حضرت سر خود را بلند نمود و گفت: چه میخواهی؟!

عرض کردم: از خداوند می‌سأّلت نمودم تا دلت را بـر من منعطف فرماید، و از علمت به من روزی کند.

و از خداوند امید دارم که انجه را که درباره حضرت شریف تو درخواست نموده ام به من عنایت نماید.

که خداوند تبارک و تعالی اراده هدایت او را نموده است واقع میشود. پس اگر علم میخواهی، باید در اولین مرحله در نزد خودت حقیقت عبودیت را بطلبی؛ و بواسطه عمل کردن به علم، طالب علم باشی؛ و از خداوند سرسی و استفهام نمائی تا خدایت ترا جواب دهد و یفهماند.»

قُلْتُ: يَا شَرِيفًا فَقَالَ: قُلْ: يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ!

قُلْتُ: يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ! مَا حَقِيقَةُ الْعِبُودِيَّةِ؟

قالَ: ثَلَاثَةُ أَشْيَاَءٍ، أَنْ لَا يَرَى الْعَبْدُ لِنَفْسِهِ فِيمَا فَوْلَهُ اللَّهُ مِلْكًا، لِنَّ الْعَبْدَ لَا يَكُونُ لَهُمْ مِلْكٌ، يَرَوْنَ الْمَالَ مَالَ اللَّهِ، يَمْنَحُونَهُ مَيْتَ أَمْرَهُمُ اللَّهُ بِهِ؛ وَ لَا يُدْبِرُ الْعَبْدُ لِنَفْسِهِ تَدْبِيرًا؛ وَ جُمْلَةُ اسْتِغْرَافِهِ فِيمَا أَمْرَهُ تَعَالَى بِهِ وَ نَهَاهُ عَنْهُ.

فَإِذَا لَمْ يَرَى الْعَبْدُ لِنَفْسِهِ فِيمَا فَوْلَهُ اللَّهُ تَعَالَى مِلْكًا هَانَ عَلَيْهِ الْأَنْفَاقُ فِيمَا أَمْرَهُ اللَّهُ تَعَالَى أَنْ يُنْفِقَ فِيهِ؛ وَ إِذَا فَوَضَعَ الْعَبْدُ تَدْبِيرَ نَفْسِهِ عَلَى مُدْبِرِهِ هَانَ عَلَيْهِ مَصَانِيبُ الدُّنْيَا؛ وَ إِذَا اسْتَغْرَفَ الْعَبْدُ بِمَا أَمْرَهُ اللَّهُ تَعَالَى وَ نَهَاهُ، لَا يَتَفَرَّغُ مِنْهُمَا إِلَى الْمِرَاءِ وَ الْمُبَاهاَةِ مَعَ النَّاسِ.

فَإِذَا أَكْرَمَ اللَّهُ الْعَبْدَ بِهَذِهِ الْثَلَاثَةِ هَانَ عَلَيْهِ الدُّنْيَا، وَ إِبْلِيسُ، وَ الْفَلَقُ، وَ لَا يَطْلُبُ الدُّنْيَا تَكَاثُرًا وَ تَفَاهُرًا، وَ لَا يَطْلُبُ مَا عِنْدَ النَّاسِ عِزًّا وَ عُلُومًا، وَ لَا يَدْعُ أَيَّامَهُ بَاطِلًا.

فَهَذَا أَوْلُ دَرَجَةُ التَّقْىٰ. قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى:

تِلْكَ الدَّارُ ا لَا فِرَدٌ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عَلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَ لَا فَسَادًا وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ.

«كَفْتُمْ: أَيْ شَرِيف! فَرَمَوْد: «بِغُو: أَيْ بَرْ بَنْدَهْ خَدَا (أَيْ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ)!»

«كَفْتُمْ: «أَيْ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ! حَقِيقَتْ عَبُودِيَّتْ كَدَامْ أَسْتَ؟»

كَفْتُمْ: «سَهْ چِيزْ أَسْتَ: اينَكَهْ بَنْدَهْ خَدَا بَرَايْ خُودَشْ درِيَارَهْ آنْجَهْ رَا كَهْ خَدَا بَهْ وَيْ سِپَرَدَهْ أَسْتَ مِلْكِيَّتِي نَبِينَد؛ چَرا كَهْ بَنْدَگَانْ دَارَايْ مِلْكَ نَمِي باشِنَد، هَمَّةِ اموَالَ رَا مَالَ خَدَا مَيِّبِينَد، وَ در آنجَائِيكَهْ خُداونَد اِيشَانْ رَا اَمَرْ نَمُودَهْ أَسْتَ كَهْ بَهْنَهَنَد، مِيَگَذَارَند؛ وَ اينَكَهْ بَنْدَهْ خَدَا بَرَايْ خُودَشْ مَصْلَحَتْ اِنْدِيشِي وَ تَدْبِيرْ نَكِنَد؛ وَ تَمَامْ مَشْغُولِيَّاتِشْ در آنْ مَنْحَصَرْ شَوَدْ كَهْ خُداونَد او رَا بَدانْ اَمَرْ نَمُودَهْ أَسْتَ وَ يَا اَز آنْ نَهَيِ فَرَمَوْدَهْ أَسْتَ.»

«بَنَابِرَايِنْ، اَكْرَبَ بَنْدَهْ خَدَا بَرَايْ خُودَشْ مِلْكِيَّتِي رَا در آنْجَهْ كَهْ خَدَا بَهْ او سِپَرَدَهْ اَسْتَ نَمُودَنْ در آنِچَهْ خُداونَد تَعَالَى بَدَانْ اَمَرْ كَرَدَهْ اَسْتَ بَرْ او آسَانْ مَيِّشَوَدْ. وَ چَونْ بَنْدَهْ خَدَا تَدْبِيرْ اَمَورَ خُودَ رَا بَهْ مَدْبِرِشْ بَسِپَارَدْ، مَصَابِبْ وَ مَشَكَلَاتْ دَنِيَا بَرَوي آسَانْ مِيَگَرَدد. وَ زَمَانِيَ كَهْ اِشْتَغَالْ وَرَزَدْ بَهْ آنْجَهْ رَا كَهْ خُداونَد بَهْ وَيْ اَمَرْ كَرَدَهْ وَ نَهَيِ نَمُودَهْ اَسْتَ، دِيَگَرْ فَرَاغْتِي اَز آنْ دَوْ اَمَرْ نَمِي يَابَدْ تَا مَجَالْ وَ فَرَصْتِي بَرَايْ خُودَنَمَائِي وَ فَخَرِيَّهِ نَمُودَنْ با مرَدمِ بَيَادِ نَمَایِدْ.»

«پَسْ چَونْ خُداونَد، بَنْدَهْ خَودَ رَا بَهْ اينَ سَهْ چِيزْ گَرامِي بَدارَدْ، دَنِيَا وَ اِبْلِيسِ وَ خَلَائِقِ بَرَوي سَهَلْ وَ آسَانْ مِيَگَرَدد؛ وَ دَنِيَا دَنِيَا بَهْ جَهَتْ زِيَادَهَ اِنْدُوزِي وَ فَخَرِيَّهِ وَ مَبَاهَاتِهِ با مرَدمِ نَمِيرَوَدِي، وَ آنْجَهْ رَا اَز جَاهْ وَ جَلَالْ وَ مَنْصَبْ وَ مَالْ در دَسْتِ مرَدمِ مِيَنْگَردْ، آنَهَا رَا بَهْ جَهَتْ عَزَّتْ وَ عَلُوْ دَرَجَهِ خَوِيشَتِنْ طَلَبِ نَمِي نَمَایِدْ، وَ رُوزَهَاهِي خَودَ رَا بَهْ بَطَالَتْ وَ بِيَهُودَهِ رَهَا نَمِي كَندْ.»

«وَ اِيَّنِسْتَ اَولِينْ پَلَهْ اَز نَرِدِيَانْ تَقْويِ. خُداونَدْ تَبارَكَ وَ تَعَالَى مِيَفَرِمَايِدْ: ((آنْ سَرَایِ اَخْرَتْ رَا ما قَرَارْ مِيدَهِيمْ بَرَايِ كَسانِيَّهِ در زَمِينِ اَرَادَهَ بَلَندِمَنْشِي نَدارَند، وَ دَنِيَا فَسَادِ نَمِي كَرَدَند؛ وَ تَمَامْ مَرَاتِبِ پَيَروزِي وَ سَعَادَتِ در پَيَانِ كَارْ، اِنْحَصَارِ بَرَايِ مرَدمَانِ با تَقْويِ اَسْتَ.))

قُلْتُ: يَا اَبَا عَبْدِ اللَّهِ! اَوْصَنِي!

قالَ: اَوْصِيكَ بِتِسْنَعَةِ اَشْيَاَءٍ، فَإِنَّهَا وَصَنَّتِي لِمُرِيدِي الطَّرِيقِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى، وَ اللَّهُ اَسْأَلُ اَنْ يُؤْفَقَ لِاسْتِحْمَالِهِ.

ثَلَاثَةُ مِنْهَا فِي رِيَاضَةِ النَّفْسِ، وَ ثَلَاثَةُ مِنْهَا فِي الْمُلْمِ، وَ ثَلَاثَةُ مِنْهَا فِي الْعِلْمِ. فَامْفَظُهَا، وَ إِيَّاهُ وَ الَّهُمَّ اُنْهَا!

قالَ عَنْوَانَ: فَفَرَّغْتُ قَلْبِي لَهُ.

«كَفْتُمْ: اَيْ اَبَا عَبْدِ اللَّهِ! بَهْ مِنْ سِفَارِشِ وَ تَوصِيَّهِ اَيْ فَرْمَا!»

كَفْتُمْ: مَنْ تو رَا بَهْ هُنْهُ چِيزْ وَصِيتِ وَ سِفَارِشِ مِيَنَمَایِمْ؛ زِيرَا كَهْ آنَهَا سِفَارِشِ وَ وَصِيتِ مَنْ اَسْتَ بَهْ اَرَادَهَ كَنِندَگَانْ وَ پَوِينَدَگَانْ رَاهَ خُداونَدْ تَعَالَى. وَ اَز خُداونَدْ مَسَأْلَتِ مِيَنَمَایِمْ تَا تَرَا در عَمَلِ بَهْ آنَهَا تَوْفِيقِ مَرْحَمَتِ فَرَمَأَيِدْ.

سَهْ تَا اَز آنْ نَهَيِ اَمَرْ درِيَارَهْ تَرِبَتِ وَ تَأَدِيبِ نَفْسِ اَسْتَ، وَ سَهْ تَا اَز آنَهَا در بَارَهْ حَلَمِ وَ بَرَدَبَارِي اَسْتَ، وَ سَهْ تَا اَز آنَهَا درِيَارَهْ عَلَمِ وَ دَاشَشِ اَسْتَ. پَسْ اَيْ عنْوانَ آنَهَا رَا بَهْ خَاطَرَتْ بَسِپَارَدْ، وَ مَبَادَا در عَمَلِ بَهْ آنَهَا اَز تو سِسْتِيِ وَ تَكَاهَلِ سَرِ زَنَدِ!

عنْوانَ گَفتَ: مَنْ دَلَمْ وَ اِنْدِيشَهَامِ رَا فَارَغَ وَ خَالِي نَمُودَمَ تَا آنْجَهْ رَا كَهْ حَضَرَتْ مِيَفَرِمَايِدْ بَكِيرَمِ وَ اَخْذَ كَنَمِ وَ بَدَانِ عَمَلِ نَمَایِمْ.»

فَقَالَ: اَمَّا الْلَّوَاتِي فِي الرِّيَاضَةِ: فَإِيَّاهُ اَنْ تَأْكُلَ مَا لَا تَشَهِّدِيهِ، فَإِنَّهُ يُورِثُ الْمَمَاقَهَةَ وَ الْبَلَهَ؛ وَ لَا تَأْكُلْ إِلَّا عِنْدَ الْمَبْوَعِ؛ وَ إِذَا اَكَلْتَ فَكُلْ مَحَلَّاً وَ سَمَّ اللَّهَ وَ اَذْكُرْ مَحَيِّثَ الرَّسُولِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ اَلَّهُ:

مَا مَلَأَ أَدْمِنُ وَعَاءً، شَرًا مِنْ بَطْنِهِ فَإِنْ كَانَ وَلَبَدْ فَتَلْتُ لِطَعَامِهِ وَتَلْتُ لِشَرَابِهِ وَتَلْتُ لِنَفْسِهِ.

«پس حضرت فرمود: اما آن چیزهایی که راجع به تأدیب (و تربیت) نفس است آنکه: مبادا چیزی را بخوری که بدان اشتها نداری، چرا که در انسان ایجاد حماقت و نادانی میکند؛ و چیزی مخور مگر آنگاه که گرسنه باشی؛ و چون خواستی چیزی بخوری از حلال بخور و نام خدا را ببر و به خاطر آور حدیث رسول اکرم صلی اللہ علیه و آلہ را که فرمود:

هیچ وقت آدمی ظرفی را بدتر از شکمش پر نکرده است. بناءً عليهذا اگر بقدرتی گرسنه شد که ناچار از تناول غذا کردید، پس به مقدار ثلث شکم خود را برای طعامش بگذارد، و ثلث آنرا برای آبیش، و ثلث آنرا برای نفسش.»

وَأَمَّا الْوَاتِي فِي الْحِلْمِ فَمَنْ قَالَ لَكَ إِنْ قُلْتَ وَاهِدَةً سَمِعْتَ عَشْرًا فَقُلْ: إِنْ قُلْتَ عَشْرًا لَمْ تَسْمِعْ وَاهِدَةً
وَمَنْ شَتَمَكَ فَقُلْ لَهُ: إِنْ كُنْتَ مَكِيدًا فِيمَا تَمُولُ فَاسْأَلُ اللَّهَ أَنْ يَعْفُرْ! وَ إِنْ كُنْتَ كَادِيًا فِيمَا تَقُولُ فَاللهُ أَسْأَلُ أَنْ يَغْفِرَكَ.

وَمَنْ وَعَدَكَ بِالْفَى فَعِدْهُ بِالنَّصِيمَةِ وَ الرَّعَاءِ.

«و اما آن سه چیزی که راجع به بدباري و صبر است: پس کسيکه به تو بگويد: اگر يك کلمه بگوئي ده تا ميشنوي به او بکو: اگر ده کلمه بگوئي يکي هم نميشنوي! و کسيکه ترا شتم و سب کند و ناسزا گويد، به وي بگو: اگر در آنچه ميگوئي راست ميگوئي، من از خدا ميخواهم تا از من درگزدد؛ و اگر در آنچه ميگوئي دروغ ميگوئي، پس من از خدا ميخواهم تا از تو درگزدد.

و اگر کسي تو را بيم دهد که به تو فحش خواهم داد و ناسزا خواهم گفت، تو او را مژده بده که من درباره تو خيرخواه ميباشم و مراعات تو را مينمایم.»

وَأَمَّا الْوَاتِي فِي الْحِلْمِ فَاسْأَلِ الْعُلَمَاءَ مَا يَهْلِكُ، وَ إِيَّاكَ أَنْ تَسْأَلُهُمْ تَعْكِنْتُ وَ تَمْبَهُ، وَ إِيَّاكَ أَنْ تَعْمَلَ بِرَأْيِكَ شَيْئًا، وَ فَدُّ الْأَمْتِيَاطِ فِي جَمِيعِ مَا تَبْدِيلِي سَبِيلًا، وَ اهْرُبْ مِنَ الْفَتْيَا هَرَبَكَ مِنَ الْأَسْدِ، وَ لَا تَجْعَلْ زَقْبَتَكَ لِلنَّاسِ جِسْرًا
قُمْ عَنِّي يَا أَبَا عَبْدِ اللَّهِ فَقَدْ نَصَمْتُ لَكَ، وَ لَا تُقْسِدْ عَلَيَّ وَرْدِي؛ فَإِنِّي أَمْرُؤُ ضَبَّينِ بِنَفْسِي، وَ السَّلَامُ عَلَيَّ مِنْ أَتَيَعُ الْهُدَى.

و اما آن سه چیزی که راجع به علم است: پس، از علماء بپرس آنچه را که نميداني؛ و مبادا چیزی را از آنها بپرسی تا ايشان را به لغتش افکنی (و به رحمت بيانداری) و برای آزمایش و امتحان بپرسی. و مبادا که از روی رأی خودت به کاري دست زنی؛ و در جمیع اموری که راهی به احتیاط و محافظت از وقوع در خلاف امر داری احتیاط را پیشنه خود ساز. و از فتوی دادن (اظهار نظر بدون علم و دانش و یقین در امور به ویژه امور شرعی و دینی) بپرهیز همانطور که از شیر درنده فرار میکنی؛ و گردن خود را جسر و پل عبور برای مردم قرار نده.

ای پدر بندۀ خدا (آبا عبدالله) دیگر برخیز از نزد من! چرا که تحقیقاً برای تو خیر خواهی کردم؛ و ذکر و ورد مرا بر من فاسد مکن، زیرا که من مردی هستم که روی گذشت عمر و ساعات زندگی حساب دارم، و نگرانم از آنکه مقداری از آن بیهوده تلف شود. و تمام مراتب سلام و سلامت خداوند برای آن کسي باد که از هدایت پیروی میکند، و متابعت از پیمودن طریق مستقیم مینماید»

www.ansarolmahdi-ksh.ir

به ملاقات ما بیایید...

